

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 45/14</i>

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **8 lipca 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Roman Skrzypek (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **8 lipca 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **Z. D.**

z udziałem zainteresowanej (...) Spółki z o.o. we W.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi we W.**

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji wniesionej przez organ rentowy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **24 października 2013 r.** sygn. akt **IV U 996/13**

u c h y l a zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we W. z dnia 14 czerwca 2013 r. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu

Sygn. akt III AUa 45/14

UZASADNIENIE

wyroku z 8 lipca 2014 r.

Decyzją z 14.06.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. na podstawie przepisów art. 83 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) stwierdził , że Z. D. jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu , rentowemu , chorobowemu i wypadkowemu od 1.04.2012 r. do 30.05.2012 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał , że wnioskodawca Z. D. zgłoszony został do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę przez płatnika składek (...) Sp. z o.o. w okresie od 1.04.2012 r. do 30.05.2012 r. Ponadto zakład podał , że jest w posiadaniu świadectwa pracy z dnia 31.01.2013 r. wydanego przez Hutę (...) Sp. z o.o. T. stwierdzającego , że ubezpieczony był zatrudniony u tego pracodawcy w o okresie od 8.07.2010 r. do 31.01.2013 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w którym zamieszczono informację , że od 1.04.2012 r. przejęty został w trybie art. 23¹ kp przez „R. „ Sp. z o.o. , a od 1.07.2012 r. przejęty w tym samym trybie przez Hutę (...) Sp. z o.o. Wskazał też na protokół z dnia 13.03.2013 r. Sądu Rejonowego w Krośnie Wydziału IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w którym są zawarte zeznania Z. D. stwierdzające , że z chwilą przejęcia przez Spółkę (...) pracownikom nie zmieniły się warunki pracy , a on wykonywał te same czynności , choć zmieniono mu angaż na dyrektora ds. technicznych . Zakład podkreślił ponadto , że czynności dokonane przez (...) Sp. z o.o. nie stanowiły przejęcia w rybie art. 23¹ kp , a nadto , że na wniosek (...) Oddział we W. Marszałek Województwa (...) dokonał skreślenia (...) Sp. z o.o. z Krajowego Rejestru Agencji (...).

W odwołaniu od powyższej decyzji Z. D. zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania zaskarżonej decyzji , polegający na błędnym przyjęciu , iż w okresie od 1.04.2012 r. do 30.05.2012 r. podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu , rentowemu , chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia . W oparciu o powyższe zarzuty ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie , iż od 1.04.2012 r. do 30.05.2012 r. podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu , rentowemu , chorobowemu i wypadkowemu .

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca podniósł , że w okresie

od 8.07.2010 r. do 31.01.2013 r. był pracownikiem Huty (...) Sp. z o.o. w T. na podstawie umowy o pracę zawartą na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku dyrektora ds. technicznych i produkcji z miesięcznym wynagrodzeniem 4 000, 00 zł , a także , że w okresie od 1.04.2012 r. do 30.05.2012 r. wobec przejęcia go w trybie art. 23¹ kp świadczył pracę na rzecz Spółki (...). W okresie tym był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych . Niezależnie od tego wnioskodawca podał , że dla podlegania ubezpieczeniu społecznemu nie powinny mieć znaczenia aktualne ustalenia dokonane przez Zakład , że zgłoszenie do tych ubezpieczeń dokonane przez (...) Sp. z o.o. było niezasadne , gdyż w spornym okresie faktycznie był nadal pracownikiem Huty (...) Sp. z o.o. w T. i ustalenia te nie powinny mieć żadnego znaczenia , ponieważ wnioskodawca jako pracownik nie miał żadnego wpływu na decyzje podejmowane przez pracodawcę , w tym na przejście zakładu pracy na innego pracodawcę .

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i wniósł o oddalenie odwołania.

Zakład dodatkowo eksponował , że pomiędzy (...) sp. z o.o. we W. a Hutą (...) Sp. z o.o. w T. faktycznie nie doszło do przejęcia przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 23 kp.

Wyrokiem z 24.10.2013 r. sygn. IV U 996/13 Sąd Okręgowy w Krośnie zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we W. w ten sposób , że ustalił , iż Z. D. jako pracownik u płatnika składek (...) Spółka z o.o. we W. w okresie od 1.04.2012 r. do 30.05.2012 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu , rentowemu , chorobowemu i wypadkowemu.

Sąd ustalił, że odwołujący Z. D. pracę na stanowisku dyrektora ds. technicznych w Hucie (...) Sp. z o.o. w T. rozpoczął od 8.07.2010 r. i przez tego płatnika został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych. Pismem z dnia 29.03. 2012 r. pracodawca zawiadomił ubezpieczonego o przejściu zadań produkcyjnych Huty (...) przez nowego pracodawcę jakim został (...) Sp. z o.o. we W. , wobec czego z dniem 1.04.2012 r. ubezpieczony miał zostać pracownikiem Spółki (...) . Ubezpieczony pouczone także został o swoich prawach określonych w art. 23¹ § 4 kp. Z dniem 1.07.2012 r. nastąpiło kolejne przekształcenie i od tego dnia Huta (...) w T. ponownie przejęta została na zasadzie art. 23¹ kp od (...) Sp. z o.o. we W. przez Hutę (...) Sp. z o.o. w T. .Od tego też czasu Huta (...) w T. zgłosiła ubezpieczonego do obowiązkowego ubezpieczenia społecznego .

Sąd ustalił również, że za miesiące maj i czerwiec 2012 r. Spółka

(...) nie wypłaciła wnioskodawcy wynagrodzenia , jak także nie płaciła Zakładowi należnych składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne , stąd też Sąd Rejonowy w Krośnie wyrokiem z dnia 30.11.2012 r. sygn.. akt IV P 522/12 zasądził od pozwanych Huty (...) Sp. z o.o. w T. i (...) Sp. z o.o. we W. solidarnie na rzecz ubezpieczonego kwotę 7 600 zł tytułem zaległego wynagrodzenia .

Wnioskodawca w zatrudnieniu pozostawał do 31.01.2013 r.

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany materiał dowodowy wykazał, że odwołujący pozostawał w zatrudnieniu w Hucie (...) Sp. z o.o. w T. od 8.07.2010 r. do 31.03.2012 r. , a następnie od 1.07.2012 r. do 31.01.2013 r. , natomiast od 1.04.2012 r. do 30.06.2012 r. był pracownikiem "R." Sp. z o.o. we W. .

Umowy zawierane przez te dwa podmioty gospodarcze zawierane były ponad ubezpieczonym - pracownikiem bez jego wiedzy i zgody , a on jedynie mógł aprobować pozostawanie w stosunku pracy u nowego pracodawcy , lub też umowę o pracę z nowym pracodawcą rozwiązać . Nie miał jednakże żadnego wpływu na treść zawieranych przez pracodawców umów , ani też na sposób realizacji ich obowiązków , w tym obowiązku uiszczenia składek na ubezpieczenie społeczne .

Stąd też w ocenie Sądu w spornym okresie wnioskodawca wykonując swoje obowiązki pracownicze takie same i w tym samym miejscu co dotychczas tylko pod auspicjami Spółki (...) pozostawał w spornym okresie w obowiązkowym ubezpieczeniu społecznym, za które składki winien odprowadzać ten płatnik .

W apelacji od powyższego wyroku pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 4 pkt 2a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.) w zw. z art. 3 i 22 § 1 kp, a co za tym idzie bezpodstawne przyjęcie, iż wobec Z. D. płatnikiem składek, a zatem pracodawcą był w spornym okresie (...) Sp. z o.o., podczas gdy prawidłowa wykładnia i zastosowanie w/w przepisów prowadzi do wniosków przeciwnych;

- naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 1 u.s.u.s. w zw. z art. 3 i 22 § 1 k.p. poprzez uznanie, iż Z. D. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. podczas gdy Spółka (...) w spornym okresie nie była

pracodawcą ubezpieczonego a w/w nie łączył stosunek pracy, albowiem nie doszło do skutecznego przejścia zakładu pracy Z. D. na (...) Sp. z o.o. w trybie art. 23¹ k.p., a zatem nie stał się on pracodawcą i płatnikiem składek dla ubezpieczonego;

- naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 23 k.p. poprzez niezasadne przyjęcie, że wobec Z. D. doszło do skutecznej zmiany pracodawcy w oparciu o wskazany przepis pomimo, że z okoliczności sprawy wynika, że (...) Sp. z o.o. nie przejął dotychczasowego zakładu pracy wnioskodawcy w trybie art.

23¹ k.p. albowiem nie przejął faktycznego władztwa nad zakładem pracy, a co za tym idzie nie doszło do skutecznego przejścia pracowników, w tym wnioskodawcy przez (...) Sp. z o.o.;

- naruszenie prawa materialnego, a to art. 4 pkt 2a, art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 1 u.s.u.s. w zw. z art. 3 art. 22 i art. 23¹ k.p. poprzez błędne uznanie, iż skoro Z. D. nie miał wpływu na umowę zawartą pomiędzy dotychczasowym pracodawcą a (...) Sp. z o.o. to umowa ta wywołuje skutki dla wnioskodawcy w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych, sytuując Spółkę (...), jako płatnika składek na ubezpieczenia społeczne za Z. D., podczas gdy prawidłowa wykładnia powołanych przepisów na tle ustalonego stanu faktycznego prowadzi do wniosku, iż dla ustalenia obowiązku, ubezpieczenia społecznego u danego płatnika składek w/w okoliczność nie ma decydującego znaczenia prawnego;

- naruszenie przepisów postępowania skutkujące nieważnością postępowania tj. art. 379 pkt 5 w zw. z art. 477¹¹ § 1 i § 2 k.p.c. poprzez nie wezwanie przez Sąd I instancji do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego Huty (...) Sp. z o.o. albowiem prawa i obowiązki wskazanej spółki zależą od rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy;

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 386 § 4 k.p.c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy przez Sąd I instancji przejawiające się zaniechaniem zbadania materialnej podstawy decyzji organu rentowego z dnia 14.06.2013 r. tj. nie rozpoznanie skuteczności przejścia pracowników Huty (...) Sp. z o.o., a w tym Z. D. przez spółkę (...) Sp. z o.o. w trybie art. 231 k.p.;

- naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. polegające na niewskazaniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku prawnych podstaw rozstrzygnięcia jak i dowodów na podstawie których podjęto skarżone rozstrzygnięcie - co uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу i tym samym weryfikację wydanego wyroku, a w szczególności brak odniesienia się do treści art. 23¹ k.p. w kontekście okoliczności uznanych przez Sąd za udowodnione, a które to pozwalałyby na przyjęcie, iż Spółka (...) Sp. z o.o. stała się pracodawcą a zarazem płatnikiem składek dla wnioskodawcy pomimo podnoszonej przez organ rentowy nieskuteczności przejścia pracowników dokonanego w w/w trybie;

- naruszenie przepisów postępowania tj. 233 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów;

- sprzeczność istotnych ustaleń sądu, przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazującego jednoznacznie, że Z. D. w spornym okresie nie podlegał ubezpieczeniom społecznym jako pracownik (...) Sp. z o.o., albowiem Spółka ta nie była rzeczywistym pracodawcą i płatnikiem składek wnioskodawcy.

W oparciu o powyższe zarzuty organ rentowy w pierwszej kolejności wniósł o uchylenie wyroku Sądu I instancji, zniesienie postępowania przed w/w Sądem i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu I instancji i oddalenie odwołania, względnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik wnioskodawcy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie apelacji organu rentowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego okazała się uzasadniona o tyle, o ile wywołała skutek w postaci uchylenia zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji ZUS Oddziałowe W.z 14.06.2013 r. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu.

Na wstępie zaznaczyć należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, Lex nr 1215286).

Sądowe postępowanie odwoławcze ma charakter kontrolny, jego celem jest zbadanie zaskarżonej decyzji zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności, w związku z czym Sąd nie może rozstrzygać żądań, zgłaszanych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem zaskarżonej decyzji, ani też uwzględniać faktów zaistniałych już po dacie wydania zaskarżonej decyzji.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym odwołującego Z. D. w okresie od 1.04.2012r. do 30.05.2012 r.

ZUS I Oddział we W. zaskarżoną decyzją stwierdził, że w spornym okresie wnioskodawca nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w (...) Sp. z o.o. we W. zaznaczając, że nie nastąpiło przejęcie pracowników w trybie art. 23¹kp.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zaskarżona decyzja jawi się jako przedwczesna, nie uwzględniająca zapisu art. 4 pkt 2a ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.).

Analiza zebranego materiału dowodowego w szczególności protokołu kontroli Państwowej Inspekcji Pracy we W. z 22.01.2013 r. oraz pism Departamentu (...) Dochodów ZUS w W. wykazuje, że Spółka (...) w sposób pozorny dokonuje przejęć pracowników w trybie art. 23¹ §1 kp, bowiem właściwym pracodawcą, jak również płatnikiem składek przez cały czas pozostawał dotychczasowy pracodawca (płatnik).

W związku ze stwierdzonymi w skali kraju naruszeniami odnośnie ściągłości składek od pośredniczących agencji zatrudnieniowych typu Spółka (...), Centrala (...) wydała w dniu 20.03.2014 r. wytyczne dla podległych jednostek odnośnie postępowania w tego typu przypadkach, z których między innymi wynika, że w pierwszej kolejności Oddziały ZUS przeprowadzają postępowania wyjaśniające w celu ustalenia właściwego płatnika składek.

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu II Instancji nie zostało przeprowadzone odpowiednie postępowanie wyjaśniające pomiędzy ZUS I Oddział we W. (w którego właściwości znalazła się Spółka (...)), a (...) Oddział w J. na którego terenie funkcjonuje Huta (...) i w sprawie zaczęły być wydawane decyzje o podleganiu ubezpieczeniom społecznym pracowników Huty (...) w T. przez różne Oddziały ZUS (Vide : decyzja ZUS J. z 5.02.2014 r. odnośnie A. S.).

Taka sytuacja jest niedopuszczalna i co trzeba podkreślić Centrala ZUS wytycznymi z dnia 20.03.2014 r. podjęła próbę wyeliminowania tego typu sytuacji.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Apelacyjny uznał zaskarżony wyrok Sądu I instancji, jak również poprzedzającą go decyzję organu rentowego za przedwczesne.

Organ rentowy, ponawiając postępowanie zobowiązany będzie współpracować z ZUS Oddział w J., w celu wyjaśnienia czy przejęcie pracowników Huty (...)prze Spółkę (...)naruszało zasady określone w art. 23¹ § 1 kp , czy dokonano faktycznego przejęcia zakładu pracy czy doszło do wstąpienia w prawa i obowiązki podmiotu przejmowanego , czy przejęcie doprowadziło do zarządu majątkiem podmiotu przejętego , czy były odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne za przejętych pracowników?.

W ocenie Sądu Apelacyjnego , o ile zebrany materiał dowodowy będzie na to zezwalał , przeprowadzone postępowanie w pierwszej kolejności winno dotyczyć wydania decyzji obejmującej obowiązkowymi ubezpieczeniami Z. D. w spornym okresie .

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 477^{14a} kpc w związku z art. 386 § 4 kpc orzeczono jak w sentencji .